

KODEKS PONAŠNJA

ICS-KP 01

KODEKS PONAŠANJA

KODEKS PONAŠANJA ZAPOSLENIH

ICS-KP 01

Kontrolisana distribucija: 0 – Nedim Čaušević C.E.O.
1 – Dragan Simović PRK
2 – Akreditaciono tijelo ATCG

KOPIJA POD KONTROLOM BR:

NEKONTROLISANA KOPIJA

REV. (revision)	IZDANJE (edition)	IZRADIO	ODOBRIO (approved by)	DATUM (date)	PROMJENA NA STRANICI (Changes follow up)	NAPOMENA Valid from :
U ovom dokumentu oznaka revizije se odnosi na sve strane. Svaka sljedeća izmjena biće označena bold i <i>italic</i> slovima!						
2	1.izdanje	PRK	Direktor	01.06.2014.		AKTIVAN OD 01.06.2014.

NAPOMENA:

Ovaj dokument je vlasništvo društva ICS d.o.o i niti jedan njegov dio ne smije biti kopiran ili na bilo koji način reprodukovano bez odobrenja odgovorne osobe.

This document is the property of the company ICS Ltd and no part may be reproduced or in any way reproduced without the approval of the responsible person.

ANY COPY MADE FROM THE ELECTRONIC VERSION SHALL BE CONSIDERED AN UNCONTROLLED COPY. INDIVIDUALS WITH UNCONTROLLED COPIES ARE RESPONSIBLE FOR ENSURING THE USE OF THE CURRENT VERSION. REVISION LEVELS ARE ELECTRONICALLY CONTROLLED.

Dragi zaposlenici,

Globalizacijski proces u ICS-u kojeg karakterišu ubrzani rast i geografska ekspanzija – zahtijeva integraciju mnogo različitih kultura. Da bi bili uspješni kao ICS neophodno je da imamo zajedničke vrijednosti.

U našoj MISIJI postavljeni su opšti principi poslovne kulture naše kompanije i naše osnovne vrijednosti. Usvajanjem Principa rukovođenja u čitavoj Grupaciji, sagradili smo temelje za zajedničku kulturu upravljanja.

Kako bi se ispunila ambicija naše kompanije za postizanjem operativne savršenosti i primarne pozicije u tzv „ligi šampiona“ , neophodni su temelji sazdani od zakonitog i etičkog ponašanja.

Ovaj **KODEKS PONAŠANJA** opisuje naše vrednovanje visokih etičkih i zakonskih standarda u svim našim poslovnim aktivnostima, počevši od strateškog planiranja do svakodnevnih procedura u svim državama u kojima poslujemo.

Svi zaposlenici ICS-a moraju poštivati **KODEKS PONAŠANJA** ne samo slovom nego i duhom. Rukovodioci imaju dodatnu odgovornost njegovanja kulture u kojoj je poštovanje politike ICS-a i važećih zakona u centru poslovnih aktivnosti.

Živjeti prema visokim etičkim i zakonskim standardima u svim našim poslovnim aktivnostima od osnovnog je značaja za budući uspjeh ICS-a i njegovih zaposlenih.

S poštovanjem,

**prof.dr Nedim Čaušević dipl.ing
predsjednik UPRAVE ICS-a**

ICS želi postići svoje strateške i poslovne ciljeve u skladu sa visokim etičkim i zakonskim standardima.

Javnu sliku ICS-a određuje ponašanje svakog njegovog zaposlenih.

Jedan čin neprikladnog ponašanja može značajno uticati na ugled kompanije. Od zaposlenih se traži da poštuju različite kulture i zakone, ljude i institucije države u kojoj rade. Ovaj Kodeks poslovnog ponašanja osmišljen je s ciljem uspostave određenih standarda ponašanja za sve zaposlene ICS-a. Kodeks ne pokriva svaku situaciju do koje može doći, nego postavlja osnovne principe kojima se trebaju voditi svi zaposlenici tokom obavljanja svojih poslovnih obaveza. Kodeks se, ako je neophodno, treba prilagoditi lokalnim zakonima i propisima.

U svim poslovnim situacijama u kojima se desi da Kodeks poslovnog ponašanja nije potpun ili nije jasan, zaposlenici trebaju koristiti dobru procjenu i razboritost i tražiti savjet svojih pretpostavljenih u smislu kako reagovati u određenoj situaciji.

Od njih se očekuje da se i slovom i duhom pridržavaju Kodeksa poslovnog ponašanja.

Svi zaposlenici, bez obzira na njihovu poziciju, moraju se pridržavati Kodeksa poslovnog ponašanja, koji je dat u tekstu dole, i osigurati da Kodeks poštuju svi zaposleni koji su im podređeni.

I. Uvod

Ovaj kodeks ponašanja ima cilj da utvrdi generalne standarde ponašanja svih zaposlenih u »INSTITUTU ZA CERTIFICIRANJE SISTEMA« (u daljem tekstu: ICS), bez obzira na poziciju zaposlenog, vrstu posla koji obavlja, vrstu ugovora o zaposlenju (odredjeno ili neodredjeno vrijeme, puno ili nepuno radno vrijeme i slično).

Namjera ovog dokumenta je svim zaposlenim dati generalne smjernice u pogledu načina ponašanja i svakodnevnog obavljanja poslova, a u skladu sa već ranije usvojenim internim aktima ili nepisanim pravilima ICS-a.

Poštovanjem utvrđenih standarda ponašanja obezbijedit će se najbolje moguće okruženje za rad, kako sa aspekta uslova za rad tako i sa aspekta unapredjenja odnosa između zaposlenih. Posebno važan cilj je stvoriti i održati pozitivan poslovni imidž ICS-a u okruženju u kojem djeluje.

II. Standardi ponašanja

1. Poštovanje načela jednakih mogućnosti Politika ICS-a kao poslodavca je da svim zaposlenim pruži jednake mogućnosti napredovanja i usavršavanja, jednake uslove za rad i uslove za ostvarenje prava i obaveza po osnovu rada (kao npr: materijalne i nematerijalne beneficije, odsustva sa posla itd.) bez obzira na pol, naciju, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, imovinski status, rasu i boju kože. Sva pisana ili nepisana pravila ICS-a imaju biti u skladu sa ovim načelom.
2. Poštovanje vrijednosti, misije i vizije su svi zaposleni dužni, a bez rezerve i izuzetka, poštovati utvrđene vrijednosti ICS-a. Svaka akcija koja se preduzima mora biti uskladjena sa misijom i vizijom ICS-a, kako prilikom nastupanja prema «trećim licima», tako i u međusobnoj komunikaciji.

Vrijednosti «ICS-a» su sljedeće:

Jednakost	Mi poštujemo prava svih pojedinaca i nismo ograničeni predrasudama.
Timski rad	Mi vjerujemo da samo kao tim možemo ostvariti zajedničke ciljeve.
Transparentnost	Mi podržavamo javnost informacija.
Istrajnost	Mi dajemo sve od sebe i nikada ne odustajemo.
Prirodnost i jednostavnost	Mi vjerujemo da su jednostavna rješenja najbolja rješenja.
Napredovanje	Mi vjerujemo da stalnim učenjem napredujemo i postajmo jači.
Odgovornost	Mi smo odgovoran pružalac usluga na tržištu.
Akcijski orijentisani	Mi smo orijentisani ka akciji i proaktivni.

3. Politička neutralnost

ICS d.o.o. sve svoje aktivnosti obavlja na apolitičan način. Članovima audit tima, tehničkim ekspertima, zaposlenima i osoblju nije dozvoljeno obavljanje bilo kakvih političkih funkcija ili poslova koji se obavljaju na osnovu pripadnosti nekoj političkoj stranci, osim u slučaju da to odobri Direktor. Zabranjeno je preduzimanje bilo kakvih političkih aktivnosti za vrijeme radnog vremena ili u bilo koje vrijeme kada su zaposleni u ICS-u, odnosno kada bi drugi mogli zaključiti da se nastupa u ime i za račun ICS-a.

4. Načelo "nezlostavljanja"

ICS će obezbijediti sigurno radno okruženje bez bilo koje vrste zlostavljanja. Niti jedan zaposleni, član audit tima ili klijent ne smije biti predmet bilo koje vrste zlostavljanja od strane drugog zaposlenih (uključujući i rukovodioce). ICS će preduzeti razumne mjere kako bi se obezbijedilo da njegovi zaposleni ne budu predmet zlostavljanja od strane klijenata. Pod zlostavljanjem se podrazumijeva bilo kakvo ponašanje koje narušava profesionalno i ljudsko dostojanstvo druge osobe, onemogućava njen rad ili dovodi do stvaranja neprijateljskog radnog okruženja.

5. Zabrana neovlašćenog iznošenja podataka u javnost

Poslovnom tajnom se smatra svaki podatak čije bi neovlašćeno iznošenje u javnost moglo ugroziti poslovni interes ili dobar poslovni imidž ICS-a, a posebno:

- podaci vezani za planove, projekcije ili druge odluke odnosno dokumente čije bi iznošenje u javnost moglo omesti njihovu kasniju implementaciju ili omogućiti drugim poslovnim subjektima ili pojedincima da ugroze poslovni interes ili imidž ICS-a;
- podaci vezani za oblast ličnih primanja i drugih materijalnih ili nematerijalnih beneficija zaposlenih;
- podaci koji se odnose na uslove pod kojima ICS ugovara ili realizuje poslovne aranžmane sa drugim poslovnim subjektima ili pojedincima, a posebno ako se radi o specijalnim pogodnostima koje ICS uspije ostvariti kod dobavljača, poslovnih banaka, kreditora, i slično.
- pružanje stručnih usluga sertifikacije klijentima ili pojedincima, posebno iste poslovne djelatnosti, kao što su treninzi, seminari, sačinjavanje dokumenata ili ugovora, koji su kreirani u ICS-u ili je ICS finansirao njihov nastanak, bez prethodnog odobrenja ICS-a

Osim podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu, zabranjeno je iznošenje u javnost i ličnih podataka o zaposlenim bez njihove saglasnosti (osim podataka vezanih za pojedine projekte kao npr. CV-i, stepen obrazovanja ili stručne osposobljenosti) koje bi moglo prouzrokovati materijalnu ili nematerijalnu štetu po osobu čiji se podaci iznose (npr: imovno stanje, bolest, porodično stanje, lična adresa ili broj telefona i slično).

Pod neovlašćenim iznošenjem u javnost podrazumijeva:

- iznošenje podataka osobama koje nisu članovi «ICS» osoblja, bez saglasnosti direktora ili osobe koju on za to ovlasti;
- iznošenje bilo kojih podataka javnim medijima bez saglasnosti direktora ili osobe koju on zato ovlasti;
- iznošenje bilo kome, uključujući i članove «ICS» osoblja, ličnih podataka o zaposlenima ili članovima audit tima, bez prethodne saglasnosti osobe o kojoj se podaci iznose, osim u slučaju zakonske obaveze iznošenja podataka (npr: u slučaju kontrole inspeksijskih organa, po zahtjevu državnih institucija, po zahtjevu akreditacijskog tijela i slično)

Dokumentacija i izvještaji

Sve poslovne transakcije moraju se zabilježiti tačno, nepristrasno i na vrijeme. U skladu sa uspostavljenim procedurama, opšte prihvaćenim računovodstvenim principima, odgovarajućim računovodstvenim sistemima, kontrolama i revizijama, svi zaposlenici moraju osigurati pouzdanost i tačnost naših izvještaja, dokumentacije i mišljenja.

Povjerljivost, zaštita podataka i sigurnost podataka

Svi dokumenti i sve druge informacije o internom poslovanju ICS-a, čije otkrivanje može nanijeti štetu ICS-u, smatraju se povjerljivim; ne smiju se prenositi ili činiti dostupnim trećim licima i moraju biti zaštićeni od neovlašćene upotrebe, posebno od vanjskog pristupa. Povjerljive informacije podrazumijevaju sve ne-javne strateške, finansijske, tehničke ili poslovne informacije uključujući, ali ne ograničavajući se na, administrativne procese i procedure, organizacijska pitanja, tehnički know-how, poslovne i finansijske planove, troškove, razvoj proizvoda, podatke o zaposlenicima, kupcima, dobavljačima, podatke o marketingu, prodaji i cijenama.

To se takođe odnosi i na dokumente i informacije koje su treća lica povjerila ICS-u.

Povjerljive informacije mogu se otkriti samo ukoliko se to traži zakonom ili ukoliko se to dozvoli iz poslovnih razloga. U takvim slučajevima, prije bilo kakvog otkrivanja podataka ili informacija, zaposleni moraju obavijestiti direktora ili osobu odgovornu za povjerljive informacije. Sva treća lica koja prime takve informacije moraju potpisati ugovor o povjerljivosti. Svi zaposleni koji koriste IT sisteme posebnu pažnju moraju posvetiti IT aspektima povjerljivosti kao što je zaštita podataka i sigurnost podataka.

6. Primanje poklona

Zabranjeno je primanje poklona i drugih materijalnih ili nematerijalnih pogodnosti od drugih poslovnih subjekata ili klijenata sa kojima ICS posluje ili je izvjesno da bi mogla ući u poslovni odnos sa njima, osim reklamnog materijala, suvenira i ostalog što je uobičajeno u normalnoj poslovnoj komunikaciji, a posebno primanje poklona ili drugih pogodnosti od aktivnih ili potencijalnih klijenata i dobavljača roba i usluga (npr: lična nabavka roba i usluga bez plaćanja protiv vrijednosti ili pod posebnim uslovima plaćanja).

Plaćanja, pokloni i donacije

Zaposleni mogu izvršiti plaćanje samo za ugovorene robe i usluge koje su isporučene. Plaćanje mora biti opravdano i mora biti proknjiženo u skladu sa Opšte prihvaćenim računovodstvenim principima.

Svim zaposlenim je zabranjeno da, direktno ili indirektno, nude, odobravaju, traže ili prihvataju poklone i donacije ili bilo koje neopravdane koristi vezano za naše poslovanje. Ovo se ne odnosi na nuđenje ili prihvatanje prigodnih poklona, gostoprimstva ili zabave, koji nemaju značajnu monetarnu vrijednost i dešavaju se samo povremeno i organizuju se u okviru normalnog korporacijskog gostoprimstva i uobičajene poslovne prakse, pod uslovom da se time ne krši bilo kakav zakon ili propis i ne utiče na poslovanje ili donošenje odluke vlasti.

Nedopustivo je nuđenje, davanje, traženje ili prihvatanje novca za ličnu korist ili dobit. Donacije za političke ili društvene svrhe dozvoljene su samo u okviru limita lokalnih zakona i uz potpunu transparentnost. Sve donacije moraju odobriti dvije osobe, gdje jedna od njih mora biti direktor.

7. Odijevanje i ponašanje

Svi zaposleni prilikom obavljanja poslovnih aktivnosti trebaju biti odjeveni primjereno situaciji u kojoj obavljaju svoje poslovne aktivnosti, posebno kada su pitanju javna istupanja u ime i za račun ICS-a, važni poslovni sastanci i slično, pri tome imajući uvijek u vidu dobar poslovni imidž ICS-a i posljedice koje bi u suprotnom mogle nastati.

Strogo je zabranjeno svako nedolično ponašanje koje bi moglo nanijeti štetu dobrom poslovnom imidžu ICS-a.

Nedolično ponašanje podrazmijeva, ali se ne ograničava na:

- nekulturno i svako drugo neadekvatno ponašanje prema klijentima, drugim strankama, predstavnicima državnih i drugih institucija;
- poslovna komunikacija i istupanje u ime i za račun ICS u alkoholisanom stanju;
- agresivno ili na drugi način nedolično ponašanje na javnim mjestima, za vrijeme i nakonradnog vremena, koje bi moglo imati štetne posljedice po poslovni imidž ICS;
- omalovažavanje ili klevetanje ICS-a, njenih aktivnosti ili drugih zaposlenih, što podrazmijeva i iznošenje u javnost ličnih odnosa između zaposlenih u ICS-u
- svako drugo nedolično ponašanje koje za posljedicu može imati nanošenje materijalne ili nematerijalne štete ICS, njenim zaposlenim ili osobama vezanim za poslovne aktivnosti ICS-a.

8. Poštovanje

Poštovanje važećih zakona

ICS je odlučan sprovoditi svoje poslovanje u skladu sa važećim zakonima i propisima u svim državama gdje posluje. Od svih zaposlenih se očekuje da poštuju i rade u skladu sa zakonima i propisima koji se odnose na njih. Kada rade sa kupcima, dobavljačima, konkurentima ili drugim trećim licima, zaposleni ne smiju preuzeti nikakvu obavezu niti se upustiti u bilo kakav dogovor koji je zabranjen kao anti-konkurencijski, diskriminirajući ili ilegalni. Pored poštovanja zakona i propisa, od svih zaposlenih se očekuje da svoje dužnosti obavljaju sa integritetom i na profesionalan način kada rade sa kupcima, dobavljačima, vladinim tijelima ili drugim partnerima.

Poštovanje zakona o konkurenciji i antimonopolu

ICS poštuje principe i pravila fer konkurencije kojima se zabranjuje anti-konkurentsko ponašanje i zloupotreba dominantne pozicije na tržištu. Svi zaposleni moraju poštovati sve zakone o antimonopolu/konkurenciji koji su na snazi.

Poštovanje zakona o korupciji

Upotreba korporacijskih sredstava za bilo kakvu protivzakonitu ili protivpropisnu svrhu je strogo zabranjena. Nijedan zaposleni ne smije korsiti mito i korupciju u svom radu. Nijedan zaposleni ne smije ponuditi, dati ili prihvatiti, direktno ili indirektno, bilo kakvu neovlašćenu novačnu ili drugu korist u svrhu dobivanja, održavanja, upravljanja ili osiguravanja bilo kakve protivpropisne poslovne prednosti.

Poštovanje zakona o zloupotrebi povlašćenih informacija

Povlašćene informacije definišu se kao podaci, projekti, transakcije ili procesi, čije otkrivanje može imati uticaja na tržišnu cijenu. Svi zaposleni koji imaju pristup povlaštenim informacijama, čije otkrivanje može za rezultat imati bitna kretanja cijene

bilo kojih finansijskih instrumenata , moraju poštovati sve važeće zakone o zloupotrebi povlašćenih informacija.

Poštovanje vlastitih ICS-ovih pravila

Svi zaposleni su obavezni poštovati vlastita ICS-ova pravila.

9. Sukob interesa

Sukob interesa postoji kada je privatni interes zaposlenih u sukobu sa interesima ICS-a u određenom poslovnom angažmanu. U svim situacijama u kojima se vanjske aktivnosti, lični ili finansijski interesi, mogu sukobljavati sa interesima ICS-a, od svih zaposlenih se očekuje da ih u potpunosti prijave.

Nijedan zaposleni ne može učestvovati ni u kakvoj poslovnoj aktivnosti ICS-a u kojoj na zaposlenih mogu uticati lični odnosi koji se tumače, ili mogu biti tumačeni, kao smetnja pri objektivnom odlučivanju.

Nijedan zaposleni ne može imati bilo kakav lični interes koji nije spojiv sa lojalnošću i odgovornošću koju zaposleni duguje ICS-u. Svi zaposleni moraju obavljati svoje odgovornosti isključivo na način koji je u najboljem interesu ICS-a i neovisno o ličnim okolnostima ili odnosima. Od zaposlenih se očekuje da se pridržavaju ovog Kodeksa i slovom i duhom, i da svom direktnom pretpostavljenom prijave bilo koji odnos koji može dovesti do sukoba interesa.

10. Poslovanje sa dobavljačima i korisnicima usluga sertifikacije

Od svih zaposlenih se očekuje da održavaju nepristrasan odnos sa korisnicima naših usluga i dobavljačima, i da rade u najboljem interesu ICS-a. Pored toga, ne smiju imati nikakav interes kod dobavljača ili korisnika usluga (napomena: konsultacije i auditiranje za interes ICS-a su strogo zabranjeni). Vodećem auditoru mora se prijaviti ukoliko bilo koji zaposleni ili član njegove porodice (supružnik, djeca ili drugi član uže porodice) ima ili dobije, poklonom, nasljedstvom ili drugim putem, interes u poslovanju dobavljača ili korisnika.

Poslovanje sa konkurentima

Nijedan zaposleni ne može imati interes u kompanijama čije se usluge konkurentske sa bilo kojom uslugom koju pruža ICS. Od svih zaposlenih se očekuje da djeluju u najboljem interesu ICS-a . Vodećem auditoru ili direktno direktoru ICS mora se prijaviti ukoliko bilo koji zaposlenik ili član njegove porodice (supružnik, djeca ili drugi član uže porodice) ima ili dobije, poklonom, nasljedstvom ili drugim putem, interes u konkurencijskoj kompaniji.

Pored toga, zaposleni ne mogu obavljati usluge bilo koje vrste za bilo kojeg konkurenta ICS-a. Vodećem auditoru, PRK-u ili direktoru mora se prijaviti ukoliko supružnik, djeca ili bilo koji drugi član uže porodice zaposlenih obavlja usluge za bilo kojeg konkurenta ICS-a.

11. Imovina ICS-a

Svi zaposleni kojima je povjerena imovina – bilo materijalna ili nematerijalna – koja pripada ICS-u ili kojom upravlja ICS, odgovorni su da je koriste, štite i njome upravljaju uz dužnu pažnju. Materijali/sredstva moraju se koristiti uz dužnu pažnju. Od svih zaposlenih se očekuje da izbjegavaju uzrokovanje štete, bespotrebnih troškova ili drugih gubitaka, i ne smiju nezakonito prisvajati imovinu Kompanije.

12. Praksa nepristrasnog zapošljavanja

ICS je odlučan u sprovođenju prakse nepristrasnog zapošljavanja i poštovanju važećih zakona o radu i zapošljavanju. U okviru svojih obaveza prema zaposlenima, ICS je odlučan ne tolerisati bilo kakvu zabranjenu ili nezakonitu diskriminaciju, maltretiranje ili vrijeđanje.

ICS garantuje pošten i pravedan odnos sa predstavnicima naših zaposlenih.

13. Zaštita okoline, zdravlje i sigurnost zaposlenih

ICS je odlučan u poštovanju svih važećih okolinskih zakona, standarda i propisa, i preduzima proaktivne i dugoročne mjere po pitanju okoline kako bi se spriječilo zagađivanje i stalno unapređivala zaštita okoline.

Zdravlje i sigurnost su integralni dio svih naših poslovnih aktivnosti. Odgovornost je i dužnost svakog zaposlenog da preduzima mjere za zdravlje i sigurnost, da poštuje sva relevantna pravila, propise i radna uputstva, te da koristi odgovarajuću opremu za ličnu zaštitu kako se nalaže u važećem zakonu.

14. Odgovornost

Svi zaposleni su odgovorni poznavati relevantne zakone i propise uključujući ovaj **KODEKS PONAŠANJA**.

Svi vodeći auditori su odgovorni osigurati odgovarajuću komunikaciju Kodeksa ponašanja, i nadgledati njegovo poštovanje. U svim poslovnim situacijama gdje se pokaže da propisi iz zakona ili Kodeksa ponašanja nisu kompletni ili nisu jasni, svi zaposleni trebaju koristiti dobru procjenu i razboritost i tražiti savjet od svojih pretpostavljenih ili pravni savjet u odgovarajućoj poslovnoj jedinici. Od svih zaposlenih se očekuje da se pridržavaju Kodeksa ponašanja u slovu i duhu. Prekršaji Kodeksa ponašanja se neće tolerisati. U slučaju nepoštovanja, zaposlenom se mogu izreći disciplinske sankcije, uključujući i prekid zaposlenja.

IV. Zaključak

Ovaj kodeks ponašanja se primjenjuje od dana kada ga Direktor usvoji. Svako ponašanje suprotno ovom kodeksu osnov je za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti u skladu sa Pravilnikom o radu.

Za tumačenje i izmjenu odredbi ovog dokumenta ovlašten je isključivo Direktor.

01.06.2014.godine

S poštovanjem,

prof.dr Nedim Čaušević dipl.ing
direktor

ICS Business Assurance/Adriatic Countries
www.ics-norm.com
info@ics-norm.com